

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Tiz forint.

Tiz forint, zehn Gulden, jedino tako ima se glasiti po novem pogajanju napis na desetih avstro-ogerske. „Državna jezika“, ki imata sama pribežališče na bankovcih že nekaj let, naj bi tudi nadalje ondi gospodovala, glasovi drugih narodov iste države prognani so z banknega papirja; Italijani, Rumuni, Slovani imajo le pravico, za svoje žulje vsprejemati te dvojezične dragotine in plačevati z njimi — davek.

Že mnogo let — ne dosti menj, odkar obstoji avstro-ogerska poprej nacionalna banka — gre po državi resničen glas, da te banke po sedanjem njenem uravnanju ne rabimo, ker vzlic danim jej, izrednim privilegijam, vzlic monopolu, ki ga v državi uživa, ne daje koristi drugim, kakor velikim kapitalistom, osobito na Dunaji in od leta 1878. nekaj tudi v Pešti, prezira pa popolnem potrebe posamnih dežel, potrebe manjih trgovcev, obrtnikov in kmetovalcev. Zbog tega glasili so se že dalje časa, predno so bili novi predlogi banke znani, Madjari, da se ima imetje banke faktično razkrojiti in ne v

Pešto odmeniti le kakor neko pomoč 50 milijonov forintov; oglašali so se Čehi, Poljaki, Hrvati, da hočejo v svojih deželah imeti posebne bankine oddelke. Iz vseh teh upov in dobrih želj ne bode, kakor je videti, — nič!

Banka je namreč v svojem novem načrtu v bistvenem predlagala: da jej bodi v bodoče dovoljeno, založiti le 40 odstotkov izdanega papirja s kovino, da torej lahko izda tudi za več kakor za 200 milijonov forintov nezaloženih not, z druge strani pa se hoče zavezati, da se Ogrom po potrebi začasno odkaže tudi več kakor 50 milij. forintov, ter da se menice velikih posestnikov hranijo v zalogi tudi več kakor šest mesecev. To je vse; na zahteve posamnih dežela, na potrebe gori omenjenih socialnih slojev se ni ozrlo ni z jednim samim očesom, — da sami isti napisi imajo se glasiti, kakor rečeno v jedino zveličavnih jezicah!

Pa kako, pritrdijo li zastopniki avstrijskih narodov takim predlogom? Ogri so dokaj zadovoljni z njimi, „po potrebi“ dobe več podpore in njih velikim posestnikom je obečan večji kredit, nova nagodba je torej pod ogersko krono zagotovljena. V našem državnem zboru bode nekda jedini „nemški klub odločno proti novi nagodbi, „nemško-avstrijska“ stranka, katere kapitalisti so itak z banko v prijateljski novčni zvezi, jo bodo podpirali, klerikalni nemški magnatje so zadovoljni, da se jim le podaljšajo njih menice, i kaj hoté Slovani? Vse kaže, da bodo, po okolnosti prisiljeni zopet morali — za Taaffejem! Vendar nekaj želj, gori izrečenih, bi se dalo rešiti in zagotoviti ter Čehi in Poljaki delajo z vsemi močmi, da pride glas njih dežel do pravega mesta. Prošle dni čitala se je vest, da so tudi zbrani slovenski poslanci sklenili za novo nagodbo glasovati le pod dvema uvetoma: 1. da se ima veljava na bankinih notah natisniti tudi v slovenskem jeziku, 2. da se imajo pri banki reeskomptovati in lombardovati tudi menice posojilnic, in to ne samo kratke menice, ki so jih eskomptovale posojilnice same, temveč tudi menice, ki so jih posojilnice nakazale. Ne vemo za gotovo, so li naši poslanci res kaj tacega sklenili, ne vemo, so se li sploh vsi skupno posvetovali, to pa vemo, ako so to sklenili in ako pri tem sklepu ostanejo,

onda bodo vsaj nekoliko razveselili srce svojih volilcev. Kar se tiče prvega uveta, to ima biti gotovo naša skrb, da se naš jezik ne potiska vselej in povsodi v zadnji kot, mi imamo skrbeti da najde na takem sredstvu javnega prometa, kakor so ravno bankine note, svoj prostor, da že v korist javne zaupnosti vsak našinec lahko čita in zna, kaj ima v roki; naša skrb pa ima tudi biti, da se ne tlači ponos narodov in ne deva v nič, kakor se niti za absolutistične dobe ni, kajti ako nam je vse jedno, belo ali črno — tedaj se bode bodočnost nad našo malomarnostjo gotovo hudo maščevala.

Pri drugem uvetu razvidi njegovo korist vsak, kdor pogleda delovanje naših posojilnic. Koliko bi te še lahko storile, ako bi imele tudi zaslužno zaslonbo na privilegovani državni banki! Denarstvene razmere po naših deželah so slabe, kmetijstvo, kupčija in obrt propadajo, kredit je strašno drag — naše zahtevanje je torej popolnem opravičeno, da se nam za gotovost pomore vsaj v naznačenih ozkih mejah. Mislimo, da nismo zastoj pisali! Naše kamore, naši zastopi naj posnemajo češke in poljske, ne velja držati križem rok!

Upamo pa, da tudi naši zastopniki store svoje; v pododseku za bankino nagodbo imamo zastopnika, ki gotovo ne bode zabil naših potreb, uverjeni pa smo, da istega tudi vsi naši zastopniki v zboru ne bodo storili, nego da bodejo skupno s slovanskimi in drugimi nenemškimi zastopniki banki izvili uvete, ki so za njeno novčno stanje malenkostni in za njo ne odločilni. V tej veri in v nadi, da naši zastopniki ostanejo trdni, spominajoč se svojih dolžnostij do naroda, vidimo že v duhu na novih bankovcih tudi nas: deset goldinarjev!

Govor g. poslanca Viljema Pfeiferja

v državnem zboru 18. maja 1886. leta.

(Po stenografičnem zapisniku.)

Če tudi ima zakon, o katerem je danes posvetovanje, ugodnejše določbe za kmetijske davkoplačevalce, kakor do sedaj veljavni propis, vendar pogrešam važne določbe, katero je sicer izrekel davčni odsek v nedolžni resoluciji, katera bi se pa po mojih mislih morala uvrstiti v tekst tega paragrafa, ali pa v posebno naredbo, to je določba, ki

LISTEK.

Izgubljeni raj.

(Dalje.)

Iz divjih sanj zbudil se Ellen drugo jutro — pol bolna — pol srečna. Kolikokrat hotela je po noči očesi v spanje zatisniti, tolikokrat bilo je dvoje žarečih očij uprto v njo. Zaman se je proč obrnila, zaman skušala jim uteči, neprenehoma so jo preganjali — miru ni imela. V sanjah videla je cvetke pod konjskim kopitom, ki je je neusmiljeno pohodilo. Kri je tekla iz njih, zdelo se jej je, da je nje srčna kri. Upiti je hotela, a ni mogla. — Zraven nje stal je John mrtvaško bled, zaprtimi očmi — in na svoje prsi pritiskal je knjigo z rudečimi črkami pisano od njega samega.

Še v poznej jutranjuri uri misli, da sanja. Glava jej je težka, kri se jej nemirno pretaka po žilah — znad stene gledajo jo neprenehoma vžigajoče „Stuartove oči“, vedno bolj žareče, pomenljivo, vedno bolj zmotljivo.

Obraz skrjuje v roci, srcé se jej stoprv v vročih solzah ohladi.

„Gospod v nebesih, varuj me, varuj Johna, varuj najino ljubezen!“

Nekdo potrka na duri. Dekla napove necega gospoda, ki želi z njo govoriti. Hitro se Ellen popravi — in veli ustopiti.

Mož finega obnašanja se jej bliža in spoštljivo jo pozdravi. „Oprostite, gospica, da se drznem, ne da bil bi Vam predstavljen, tu ustopiti. Zgodilo se je z najboljšim namenom, v Vaš prid, ter v prid moža, ki Vam je zelo drag.“

„Meni drag?“

„Da, gospodičina, v prid Vašega očeta. Jaz opravljam službo na dvoru, ter si domišljam, da ne brez upliva. Tudi jaz sem velik prijatelj godbe in se zanimam za umetnike in umetnosti. Od necega prijatelja, ki pozna moje simpatije, sem zvedel, da Vaš oče, spreten organist, živi le v skromnih okoliščinah. Ker pa je ravno sedaj služba organista v št. Paulski cerkvi prazna, bi me veselilo zaslužnemu možu v to pripomoči.“

„Prelepo Vam hvalo za dobroto Vašo, gospod“, dé ginjena deklica, „a prosim Vas tudi, katera pota moral bi storiti moj oče v to svrhu?“

„Ako hočete moj svet slušati, ne govorite še o tem očetu. Gospodje umetniki imajo, kakor Vam

znano, svoj ponos — torej prihranite očetu vsako ponižanje.“

„Jaz Vas ne razumem, gospod?“

„Slušajte! — Jaz poznam simpatije mladega kralja; on je nasprotnik neukretnega puritanizma, vidi se, da bo branitelj i gojitelj umetnostij. Obrnite se naravnost do njega, jaz bom podpiral Vašo prošnjo.“

Temna rudečica oblije Ellenin obraz.

„Kako gospod, jaz naj . . .?“

„Zaupajte meni gospodičina, zatrjujem Vam uspeh. Napovejte se jutri k avdijenci, vse drugo prepustite meni.“ V najolikanejših oblikah se potem, naznanivši še svoje ime in značaj, poslovi od Ellen. Zopet je sama. Sama z njim. Kako se vrste dogodjaji z včeraj na danes. Jutri že naj bi stala pred kraljem. Pred njim — — — pred njim! — Jutri! — Zdi se jej, da sanja. Tesen čut se jej ulega na prsi, zabranjuje jej korak — a otročja ljubezen — in neznana, še ne k samosvesti dospela moč zmagata. Ona hoče pripraviti staremu očetu brezskrbno bodočnost — ona hoče njega videti od obličja do obličja.

Zvečer pride John posloviti se. Vsled želje svojega očeta ima drugi dan odriniti v Cambridge. Od včerajšnjega dne vzdignila se je mej njima

meri na to, da bi se pri elementarnih nezgodah hitro poizvedela škoda, mej tem pa počakalo z izterjanjem davkov.

Sicer obsega ministerska naredba z 28. febr. 1855, št. 2299, v uradni instrukciji za davčne nadzornike navod, naj se, kadar se predlagajo izkazi o zaostalih davkih, naznačijo tisti, ki naj bi se ne rubili za davke, ki so jih ostali na dolgu in imajo vsled elementarnih nezgod ali začasne plačilne nezmožnosti po zakonih pravico zahtevati, da se jim odpuste davki ali se jih pa počaka, in druga ministerijalna naredba s 4. marca 1878 daje okrajnim oblastvom pravico predlagati, da se koga za davke počaka.

Ni treba posebno naglašati, da izvirajo te naredbe iz človekoljubnega namena, da se obvarujejo stroškov in ostrogi nepravčasni posilnih naredeb davkoplačevalci, ki so brez lastne krivde prišli v stisko; namesto, da bi se ravnalo po tej tendenciji in bi se po elementarnih nezgodah hudo zadetim posestnikom dalo kako olajšilo, se pa njih že tako slabo stanje še hujša z izterjanjem davkov, kar hočem po aktih dokazati.

Jeseni 1875. in 1878. leta bile so njive ob Krki v Kostanjevškem in Krškem okraji več tednov pod vodo, tako da so se pšenica, rž, ječmen morali z nova sejati, okrog božiča in do pomladi je narasla in zmrzla voda vnovič uničila setev, tako, da se je polje moralo v tretje obdelati — toda čez malo dni je povodenj tudi to setev pokončala. V taki stiski prosili so poškodovanci, da bi jih počakali za davke tako dolgo, da kaj pridelajo 1879. leta, a njih prošnja je bila odbita. (Odlök c. kr. davčnega urada na Krškem, 27. marca 1879, št. 352, 353, 354 in 355).

Za posestnike v Straži in Planini, kateri se morejo zanašati samo na vinski pridelok in kateri so imeli dve slabi letini zaporedoma, prosila je Krška občina po letu 1884, da bi jih počakali za davke do trgatve, poudarjajoč, da je prošnja uložila v imenu dotičnikov, ker sami zavoljo revščine ne morejo kupiti koleka za 50 kr. Ta prošnja se je vrnila z opazko, da je vsakemu davkoplačevalcu samemu dopuščeno prositi, da se mu dovoli primeřen obrok za plačilo zapalih davkov. (Odlök c. kr. okrajnega glavarstva na Krškem, 5. julija 1884, št. 8265.)

Po tem odloku morali bi dotičniki, ker se mora zemljiški davek, kakor znano, na mesece plačevati in tedaj slednji mesec zapade, pogostem v letu prositi, da jih počakajo za davke, take razkošnosti si pa davkoplačevalci ne morejo dovoliti.

Zagotavljam Vam moram, gospoda moja, da davkoplačevalci le neradi prosijo, da bi jih čakali za davke, ker morajo razen potnih stroškov plačati še 50 kr. za kolek, da se jim potem često utemeljena prošnja odbije.

Jaz nesem zato, da bi se predolgo in preveč čakalo za davke, ker bi potem davčni zaostanki neizmerno narasli; ako pa elementarna nezgoda prouzroči bedo in pomanjkanje po celih pokrajinah, tedaj bi racionalna finančna uprava „proprio motu“ morala počakati z izterjanjem davka, ker se z dovoljenjem davčnih odpustov odreka davku od poškodovanega zemljiškega pridelka.

srcema visoka, nepresežna stena. Slovo je mrzlovotlo, saj ni družega, nego besede. Ellenin duh plava mej „včeraj“ in „jutri“; John hoče z vedrim svojim duhom prodreti temno zagrinjalo prihodnosti, kar mu pa usmiljena usoda neizprosno strogo zabranjuje.

* * *

Odločivni dan je tu. Usodepoln dan za njo in Johna. V pristnej meščanski obleki prikaže se deklica na dvoru in ustopi spremljana po svojem novem pokrovitelju pred kralja. Pobešenimi očmi, klečeče govori svojo prošnjo. Komaj pa konča, vzdigne jo rahlo kralj kvišku. Vročina in mraz jo spreleti pri njegovem dotaknjenju, omahne, ter je prisiljena izprositi si sedeža.

Kralj uganil je boj v dekličini duši — njegovo oko sveti le še ognjeneji, čarobnejši, nego poprej. „Veseli me, moj otrok,“ začne kralj, „da ste Vi prva, ki mi prošnjo narekujete, zraven še tako, ki jo morem in hočem vspolniti. Hudo bi mi bilo, Vam kaj odreči. Za dobro znamenje imam to, in sem srečen, da ste Vi iz omih, ki so mlademu vladarju trosile cvetice na pot. Cvetice iz tacih rok, morajo pomeniti srečo. Vidite — tu pokaže na vaso, — vidite, kako je imam v čišlu!“

Hitro se tudi morajo izvršiti vse priprave za odpis davka, da se poškodovancem davčni odpusti hitro odračunijo, da tedaj davkoplačevalci ne bodo prisiljeni preveč plačevati, kakor se je to zgodilo na Dolenjskem v letih 1873, 1874, 1875, 1876 in 1880.

O elementarni nezgodi z 20. maja 1876 so se dotične poizvedbe predložile še le v septembru, davka se pa poškodovancem do aprila 1877 ni nič odračunilo, ker še davkarje neso dobile rešitve; poškodovanci, ki so plačali popolni davek za 1876, morali so plačati davek še za drugo četrtletje 1877, so tedaj isto leto preveč plačali; ker bi z odpustom, ki je njim šel, bili mogli plačati skoro ves davek za 1877.

Kar se tiče poškodovanja po toči 1880. leta, se je odpis davka predlagal že v avgustu, a ta stvar še ni bila rešena do konca leta 1880, tedaj se odpusti neso poškodovancem k dobremu zapisali, vendar je davčno ravnateljstvo ukazalo davkarji v Novem mestu, karajoč jo, kakor se mi je povedalo, da mora hitro brez prizanašanja izterjati zaostale davke in trebalo je energične uloge na deželno vlado, da se odvrne nepotrebnosti ta pritisk.

Po tem, kar sem omenil, je neobhodno, da se vprašanje, da se hitro davki odpišejo in malo z izterjanjem davkov počaka, uravna ne z resolucijo, ampak v državnem zakoniku, če tudi samo z naredbo in ne z zakonito določbo pri tem paragrafu, kar bi bilo želeli.

S povoljno rešitvijo te zadeve more vlada dati bistveno varstvo gospodarskim interesom in pridobiti si hvaležnost kmetijskega prebivalstva, ako poslednje ne bode potem ob času nesreče zavisno od dobre volje podrejenih davčnih organov.

Pisma iz Rusije.

(Dalje.)

Srednjih šol praviteljstvo samo ne ustanavlja, ono daje subvencijo, seveda tako veliko, da bi brez nje ne bilo mogoče ustanoviti gimnazije ali progimnazije. Ako hote imeti srednjo šolo, soglašata se mesto in zemstvo in naznačata, kolikor moreta, na sodržanje n. pr. progimnazije in prosita praviteljstvo odkriti v takem in takem mestu progimnazijo in dati subvencijo. Po navadi žrtvuje mesto ali zemstvo tudi poslopje za progimnazijo ali gimnazijo. Ako praviteljstvo spozna, da bi bilo dobro odpreti tako učilišče, da bode učencev dovolj, da blizko v okolici takega učilišča ni, dovoli ustanovljenje učilišča. Zemstvo in mesto se zavežeta dati denarno pomoč in poslopje formalnim dokumentom in unosita vsako leto svoj donesek v praviteljstveno kaznačejstvo (erar) in nemata več pravice odreči se ali sploh imeti kakov upliv na zavod. Praviteljstvo imenuje učitelje in oni že nemajo nič opraviti z mestom ali zemstvom; ovi so — „činovniki na gosudarstvennoj službe“. Včasih se godi, da zemci ali mestni očetje neso zadovoljni z učiliščem, ker večkrat v kasi ni denarjev in prosijo „zakriti“ učilišče. Take prošnje seveda se devajo vselej „ad acta“, ali, kakor po ruski pravimo — „k delu“; ravno tako jim ni po godu, da nemajo nikakega nadzora v uporabljanju in izdavanju požrtvovanih vsot: češ, dajemo, pa bi ne imeli pravice kontrole?

Ellen nehoté vzdigne pogled — a hitreje zopet pobesi oči — kakor strel zadel jo je kraljev pogled — ognjeni ta pogled!

Zarudela prosi dovoljenja, odstopiti.

„Idite torej — a ne za dolgo. Nadejam in veselim se, kmalu Vas zopet videti. Izročite očetu njegovo imenovanje in moj pozdrav. Kakor hitro se preseli v svoje novo stanovanje nasproti št. Paulske cerkve, ga bodem obiskal. Čul sem, da je iz najspretnjših godbenikov. Za vladarsko dolžnost si štejem trpki čut ljudstva, ki je do sedaj sveto godbo iz Božje službe odpravil, prodreti in umetnosti po možnosti gojiti. Torej: Z Bogom!“

Z največjo prijaznostjo spremlja kralj tresoč se deklico do vrat.

Kako je domov prišla, ni vedela; komaj je dobila moči očetu veselo novico sporočiti.

Stari bil je one umetniške nravi, ki le čutijo, a misliti ne umó. Skoro otročje se veseli te novice in sicer ne radi svoje sreče, ampak, da je v novem vladarju umetnija našla zavetnika. „Bog ga blagoslovi ter mu daj blagoslov deliti“, kliče navdušen starec. „Amen!“ odmeva vsa duša deklice.

(Konec prih.)

Tudi tu vselej odhajajo z dolgim nosom, in ali hote ali ne, denarje morajo dajati, in če bi erar prodal njih lastnino, hiše ali zemljo.

Slabeje se godi narodnim šolam; jih sicer nadzoruje učiteljski svet in nadzornik, no plačuje jih vendar zemstvo ali mesto in čisto navadna stvar je, da učitelji svoje uboge plače včasih cele mesece ne dobivajo, ker ne dobivajo je iz kaznačejstva, no iz zemske ali mestne uprave.

Število glasnih v vsakem ujezdu posebe je opredeljeno zakonom (§. 839 Pol. o zemstvih) na podlagi količnosti in kakovosti zemlje in dosledno i dohodkov iz nje. Najmanjša količnost zemlje je 200 desetin, največja 800, in če rečeno, v enem ujezdu daje 200 des. zemlje ravno toliko dohodka, ko v drugih 800 desetin. Posestniki tega količstva zemlje volijo glasne sami, t. j. direktno na „izbirateljnem sjezdě krupnih zemljevladlcev“. Razen velikoposestnikov imajo pravico direktno voliti posestniki drugih nedviznih „imuščestv“, ocenjenih v najmanj 15.000 rubljev, posestniki fabrik, ki imajo 6000 rubljev letnega prometa; dalje upolnomočeni za očeta, mater, maloletne otroke, žene; župniki cerkva, koje imajo označeno količstvo zemlje in nazadnje upolnomočeni zemljevladlcev, ki nemajo določenega količstva zemlje, no imajo najmanj 10 desetin = 20 oral in upolnomočeni krestjanskih (mužičkih) občestev. Upolnomočeni*) maloposestnikov se volijo na posebnem volilnem shodi in potlej vkupe z velikoposestniki volijo glasne; upolnomočeni krestjanskih občestv pa volijo sami glasne na svojem zborišči.

V mestih imajo pravico aktivne in pasivne volitve kupci, ki plačujejo „gildijo“, fabrikanti in obrtniki, ki imajo 6000 rubljev letnega prometa in posestniki hiš, ocenjenih v mestih s 3000—10.000 prebivalci na 1000 rubljev, v mestih pa, ki imajo nad 30.000 prebivalcev, ocenjenih na 3000 rubljev.

Volilci v zemstvo torej razpadajo na četiri razrede: a) velikoposestniki, b) maloposestniki c) mestni volilni razredi in c) upolnomočeni selskih občestv.

Na volitvah velikopostnikov in upolnomočenih od maloposestnikov je predsednik — predvoditelj dvorjanstva, v mestnih volitvah pa župan (gorodskoj golov). Na volitvah selskih občestv pa mirovi sodnik, v katerega učastka (rayon) je volitev. Iz mužikov imajo pravico voliti tisti, ki imajo pravico udeleževati se „volostnih shodov“, t. j. voliti volostnega staršino in druge volilne osebe v selskej občini, o katerih sem gore govoril; no važno zapomniti je to, da ne vsi, nego samo tretji del in iz vsakega selskega občestva ne manj ko eden.

To je treba razumeti tako-le. V volostnem shodu ima pravico voliti n. pr. 60 mužikov; udeleževati se more torej volitve upolnomočenega samo 20 iz njih. Volostnoj staršina, kot pokorno orodje predvoditelja ali zemske stranke, ume vselej delo postaviti tako — s pomočjo „vodke“ in podkupa, da občestva, ki jim je malo mari, kdo bo glasni, volijo te volilne možé, ki jim jih ukaže staršina, ti pa zopet volijo kakega upolnomočenca, ki je gospodstvujočej stranki „persona grata“. Drugače reči: mužiki so čisto v rokah teh, ki žele gospodariti v zemstvu, kajti ako pri vas, ko kmet ni to, kar je ruski mužik, priprosti volilci plešejo po „dudki“ tega ali drugega agitatorja, je to pri ruskem mužiku doseči tem ložje.

*) Po vašem: volilni možje.

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 25. maja.

Jezikovni odsek državnega zbora v tem zasedanju najbrž ne bode imel nobene seje več. Jezikovno vprašanje se bode v odseku meritorično začelo razpravljati še le v jeseni.

Gališko namestništvo je pritožbo rusinske občine Proniatyn proti naredbi Tarnopoljskega okrajnega glavarstva, da mora dotična občina v pismenem občevanju posluževati se samo poljščine, za Rusine ugodno rešilo.

Srbski list „Zastava“ piše o raznarodovanju nemadarskih narodnostij na Ogerskem sledeče: „Mi živimo v čudnem času. Madjari vedno predrznejši postajajo; brez ozira hočejo doseči svoj smoter — pomadjarenje narodov. Čudimo se, da jih dosedanji nevspehi še neso prepričali, da napačno postopajo. Madjarskemu prizadevanju upirajo se odločno oni, katere hočejo pomadjariti; zato se Madjarjem ne uresničijo njih lepe sanje; ampak za-

njejo le nevspehe. Res nezapodljivo je, da Madjari vzlic vsem britkim in neugodnim skušnjam še vedno skušajo druge pomadjariti. Oglejmo njih poskuse poslednjih let. Da bi uresnili svoje želje, delali so z denarjem, silo, šolo, pretiranjem, denuncijami, z vsemi mogočimi in čisto zavržljivimi sredstvi; toda njih vspeh bil je le nezaten. Denar se je zapravil, delo bilo je zastoj, četudi bi tako prizadevanje v kakem drugem področju bilo trikrat več koristilo. Začeli so s Slovaki. Odvzeli so jim „Matico“, zaprli njih gimnazije, dijake spodili iz učilnic, in kjer vse to ni pomagalo, so pa še rabili denar. Madjarujoča kulturna društva prirejejo koncerte in iz njih dohodkov dajo se dote revnim madjarskim dekletom, da se možé v slovaške kraje. Pa vse to dosti ne pomaga. V Tatrah se še vedno pojó slovaške pesni, govori lepodoneča slovaščina. Slovakov neso vzlic vsem prizadevanjem raznarodili in jih tudi ne bodo. Seveda jih vedno preganjajo. Pa tudi Rumuncem se ne godi nič bolje. Na nje posebno gleda ministerstvo. „Rumunska Irredenta“ je strašilo, ki daje Madjarom povod, da morejo bolj zatirati Rumune. Toda Rumuni so trdni in nadejamo se, da bodo v bodočnosti tudi trden zid, ob katerem se bodo razbil madjarski šovinizem. S Srbi je najslabše. Vanje se najhujše zaganja madjarski šovinizem. V šole se je uvela madjarščina, osnovale so se nove madjarske šole, iz uradov se je izrinila srbsčina in pomadjarila so se krajevna imena, da bi se le okrepčala madjarska državna ideja! Posebno je naseljevanje Čango-Madjarov naperjeno proti Srbom, kajti naseljujejo jih le v srbskih krajih. Dotični odbor močno deluje in vedno prevaža iz Bukovine Čango-Madjare v srbske kraje. Toda vspeh je kaj skromen. Noben Čango še ni pomadjaril Srba in ga tudi ne bode.“

Vnanje države.

Srbska skupščina se še tako hitro ne bode sklicala. Volitve so za vlado neugodno izpale in treba je kolikor se dá popraviti ta neugoden izid. Vlado organi iščejo uzrokov, da bi se ovrgele volitve, kjer je zmagala opozicija. Na ta način misli vlada v skupščini dobiti večino.

Rusi jako nezaupljivo gledajo daljši razvoj stvari v **orijentu**. Vsi listi sodijo, da boj mej Grki in Turki ni navstal po zmoti, ampak da kaka evropska velevlast ondu na skrivnem ruje. Ko bi prišlo do vojne, bosta ruski vojni ladiji takoj ostavili grško morje in se vrnili v Črno morje. Najbolj se Rusi bojé, da ne bi knez Aleksander v svoj prid porabil novih zmešnjav in popolnem ne združil Bolgarije in Vzhodne Rumelije.

Popolni rezultat volitev v **italijansko** zbornico dosedaj še ni znan. Kakor se da sklepati iz dosedanjih poročil, zmagala je vladna stranka. Vsi ministri in vodje opozicije so voljeni, ravno tako vsi generalni tajniki v ministerstvih izimši generalnega tajnika financ. Dosedaj je znan volilni izid iz 63 krajev, v katerih je voljenih 235 poslancev in sicer: 131 vladnih pristašev, 66 pentarhistov, 22 radikalcev, in 10 poslancev neznané politične barve, 4 dissidenti, komunist Cipriani, ki je sedaj v zaporu, je v dveh krajih voljen. V Rimu so voljeni pentarhisti Cairoli s 4663, Baccelli s 4516, Pianciani s 4151 in vladni pristaš Pianciani s 4151 glasi. Za jednega poslanca je pa ožja volitev. V Milanu, Rovigu in Forli zmagali so sami radikalci. Vladna večina v zbornici ne bode velika, a vendar zadostna, če se pomisli, da je opozicija močno razcepljena.

V nedeljo se je v **Belgiji** volila polovica poslancev v provincijalne sovete. Volitve so za liberalce še precej ugodno izpale. Ne le, da neso zgubili nobenega mandata, ampak so jih celo nekaj pridobili. V Bruselji zmagali so 4 naprednejši liberalci, za 10 mandatov bode pa ožja volitev.

Dopisi.

S Tolminskega 21. maja. [Izv. dop.] Neko županstvo na Tolminskem dobilo je od slovenske občine na Koroškem tako zanimiv dopis v nemškem jeziku, da si ne morem kaj, da ga ne bi podal v vernem prepisu „Narodovim“ čitateljem ter vsem onim, ki se zanimajo za koroške razmere in za vspeh ponemčevanja na Koroškem. Dopis slóve od besede do besede tako:

An

Di loblische Gemeinde Vorstehung

in . . . . .

bei geschlossen Legitimations Karte und 7 St Marke wird dienst freindlichst ersucht die dort lobl. gemeinde für den inbenanten ein dinstbotenbuch auszustellen nach dem hier sehr Streng ist wegen anmeldung die Personsbeschreibung wird hier Amtz dan ins dienstbotenbuch eingetragen

Die Oben besagten marke sind zu bezahlung des Buches und Stempel.

Gemeinde Amt . . . . . am 16. Mai 1886.

Der Bürgermeister

Tedaj to so vspehi ponemčevanja! Če piše tako nemščino občinski predstojnik, ki je gotovo

najizobraženejša osoba v občini in ki je najbrže mnogo let pohajal nemško šolo, ne da bi bil kaj nemškega razumel, kaj si moremo potem še le misliti o drugih občinarjih! Da bi bil pisal pošteni župan slovenske občine v svojej koroškej slovensčini naše slovenske občine, gotovo ne bi bil pisal takih bedarij. Tedaj, koroški Slovenci, zahtevajte domačih šol, da se naučite vsaj logično misliti in pametno pisati, da se ne bodo ljudje po svetu smijali vaši neizobraženosti. Oj, ti tužna Koroška!

Iz Višnjegore 24. maja. [Izv. dop.] Brez ugovora so društva za narodni napredek velike važnosti. Po njih se najbolj širi zavest in omika; zatorej ni čuda, da so si skoro vsi večji kraji omislili in osnovali svoja društva.

Najbolj upliva pa gotovo lepo, ubrano petje na slovensko srce, blaži ga in navdušuje do vsega dobrega, krepí ga v vihrav življenja in neti sveti ogenj do domovine in naroda svojega! Ravno Slovenci smo posebno za petje unet narod ali žal! v društvenem oziru smo daleč zaostali za ostalimi Slovani. Sloge ni, one vezi pogrešamo, katera jedina nas more dovesti do resničnih uspehov. Res, večji kraji imajo svoja pevska društva, tako na Kranjskem Ljubljana, Kamnik in Novomesto, s trdno podlago, drugje se pač popeva, ali društva niso osnovana. Koliko izvrstnih močij razstresenih je po malih krajih, koliko nepoznatih divnih glasov spi v prostem narodu, čakaje budilca svojega, da jih združi, opili in jim poda pravi užitek, rajski užitek ubranega petja. Z malim trudom osnoval bi si lahko svoj zbor, le volja in trden namen primanjkujeta!

Da je temu res, pokazalo se je pri nas. Pri nas pojó priprosti fantje (6), v Šmartinu pri Litiji je 16 pevcev in v zadnjem času tudi Zatičina vrlo napreduje s 16 pevci iz okolice.

To me je napotilo oživiti z nova, ne ravno novo misel, naj bi se tako združili bližnji pevci in si osnovali svoje društvo s trdno podstavo.

Zatičina, Št. Vid in Višnjagora naj bi si podali roke v pevsko zavezo in lep zbor bi se porodil v prosep in napredek svoj in ožje tožne, zapuščene Dolenjske. Pevci Zatiški in Šentviški, na noge, le trdna volja in pogum, zakličimo si prisrčen „Pogumno naprej!“ v ta namen stopimo v kolo in pokažimo ostalim krajem kaj trdna volja in veselje do stvari premore. Gotovo bode to v velik prid združenih krajev! Začetek se vidi težak, a to se vse premaga in konec bode venčal nas s slavo.

—y—

Domače stvari.

(Signum temporis.) Kakor znano, sklenila je hranilnica kranjska v občnem zboru dne 29. maja 1884: napraviti v Ljubljani četvero-rzredno nemško šolo, pokriti vse dotične stroške iz rezervnega fonda, ter pokloniti 50 000 gl. nekemu društvu, da zida stanovanja za delavce. Deželna vlada kranjska je te sklepe zavrnila, češ, da hranilnica nema pravice, v take svrhe uporabljati rezervnega fonda novcev. Proti tej odločbi uložili so hranilnični gospodje pritožbo na notranje ministerstvo. Slednjega rešitev došla jo včeraj v Ljubljano in prouzročila veliko veselje v hranilničnem Izraelu. Ministerstvo razsodilo je stvar po Salomonovo. Reklo je baje, da hranilnica nema poklica, ustanavljati šol, pač pa je je svobodno, podpirati jih. Kadar se ustanovi društvo za zidanje delavskih stanovanj, sme hranilnica tako društvo tudi podpirati. Več si hranilnični matadorji niti želeli neso, kajti s tem je ministerstvo priznalo, da je, akoravno je mesto Ljubljansko na vrat na nos otvoriti moralo nemško šolo, vendar še druga nemška ljudska šola potrebna, priznalo pa je ministerstvo tudi to, da sme hranilnica z rezervnim fondom tudi v take namene razpolagati. Zelo dvomimo, da bi na slično slovensko pritožbo došla jednaka rešitev.

(Za razpisano mesto hranilničnega ravnatelja) oglašilo se je 8 prosilcev, ki pa neso našli milosti v hranilničnem ravnateljstvu. V zadnji seji je slednje sklenilo, da ne bode nobenega izmed prosilcev predlagalo občnemu zboru, pač pa odvetnika dr. Suppana, ki pa za ravnateljsko mesto ni prosil, torej bil „hors de concours“. Dr. Suppan bode torej ravnatelj kranjski, ali pravilneje rečeno, nemški hranilnici. Zavezal se bode baje, da potem v treh letih opusti svojo odvetniško pisarno. Ta pogoj mu nekda ni posebno glave belil.

(Izredni občni zbor „Sokola“) bode v soboto 29. maja ob 8. uri zvečer v dvorani Čitalnice Ljubljanske, da se dopolni odbor in zopet uredi telovadba ter določijo letošnji izleti.

(Izvenakademična podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Gradec) imela bode dne 2. junija ob 8. uri zvečer v „Slovanski Čitalnici“ svoj osnovalni zbor. Nadejati se je, da se tega zbora udeleže vsi rodoljubi v Gradci.

(Trgovinsko ministerstvo) dalo je Petru grafu Waldersteinu dovoljenje za začetna tehnična dela za ozkotirno lokalno železnico iz Kopra, čez Buje, Montono, Cerovlje, Opatijo, Volosko v Matulje.

(Naučni minister pl. Gautsch) bode, kakor čitamo v nemških listih, čez poletje bival v Celovci, oziroma v Porečah.

(Povožil) je včeraj popoldne neki fижakar v Vodnikovih ulicah 11letnega dečka L., ga na glavi močno poškodoval, potem pa hitro oddirjal, ne meneč se za ubogega dečka.

(Suša.) Z vseh strani prihajajo pritožbe o hudi suši, ki preti pridelke uničiti, ako ne bode skoro pohlevnega dežja. Kakor pri nas, tako je tudi po Hrvatskem, posebno po Zagorji.

(Požar.) Dne 20. t. m. pogorelo je v Mošah v Kranjskem okraji troje hiš. Tudi 9 mesecev star otrok je zgorel. Žandarmerija in Vogljanci, ki so hitro na pomoč prihiteli, so ogenj omejili. Škode je 3900 gold., pogorelci bili so zavarovani.

(Iz Celovca.) Pri vajah zadela je dva rezervista solnčarica. Jeden izmed njih, dijak Supersberger je umrl.

(„Posebni iztisi iz deželnega zakonika za vojvodino Kranjsko“) nazivlje se ravnokar iz Klein in Kovačeve tiskarne izišla knjižica, katerej obseg je: razglasilo o pobiranjih deželne naklade od porabljenih žganih pijač. Knjižica bode posebno ustregla gostilničarjem, trgovcem, sploh prodalcem žganih pijač. Cena 10 kr.

(Razpisano) je mesto c. kr. okrajnega sodnika v Škofjiloki. Prošnje do 10. junija t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 24. maja. Slavni zgodovinpisec Ranke umrl včeraj ob 10^{3/4} uri zvečer.

Atene 24. maja. Izdala se je naredba, da se takoj odpustita dva razreda rezerve, trije razredi pa v osmih dneh. V mirnem času službe oproščeni se tudi odpuste. Prostovoljci smejo se raziti.

Rim 24. maja. Izvestje o koleri; V Benetkah 8 zbolelo, 5 umrlo; v Bari 6 zbolelo, 2 umrlo.

Narodno-gospodarske stvari.

Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer*).

Občni zbor.

Redni občni, spomladanski zbor je imelo sadjerejsko društvo tukaj 9. dne t. m. popoldne po večernicah; udeležilo se ga je okolu 70 kmetovalcev in raznih drugih stanov.

Ravnatelj društveni, g. dr. Gustav Ipavic, izraževaje svojo zadovoljnost na obilni udeležbi in živem zanimanju za sadjerejo, otvori zborovanje in navzočne s kratkimi besedami prav prijazno nazdravlja ter jih vabi na marljivo sodelovanje na važno sadjerejsko — naše polje.

Iz predsednikovega in tajnikovega poročila se povzamejo važnejše točke:

V pretečenem letu je društvo zborovalo a) odbor 24. marca, 9. junija in 19. novembra b) občna zbora sta bila dva in sicer 10. maja v Št. Juriji in 27. decembra v Šmarji.

Posamezne obravnave v teh shodih so se sicer vsakokrat ali natančno, ali pa bolj skrženo objavljale, zato naj tu slede le važnejši sklepi ali obravnave. Po odborovem sklepu od 24. marca minulega leta so se naročile podobe sadja, da se ložje spoznavajo plemena. Za l. 1885 se je sklenilo prrediti sadno razstavo v Št. Juriji, a ker društvo ni dobilo pri osrednjem odboru c. kr. kmetijske družbe v Gradci nobene podpore in po uplivu poslednje tudi druge oblasti neso ničesar privolile, se je razstava za minulo leto morala opustiti.

Nasvetoval pa nam je osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe, da naj se društvo udeleži regionalne razstave v Mariboru, kar je pa odbor po svojem sklepu opustil iz merodajnih uzrokov,

V odborovi seji 19. novembra l. l., h kateri se je poklical tudi g. Klenart, kot obče poznan izvedenec, strokovnjak v sadjereji iz Gradca se je sadje doposlano iz raznih krajev Spod. Štajerja,

* Po neljubem slučaju se je zakasnilo poročilo.

imenovale s pravimi imeni ter so so zaznamovale tiste vrste, katere bi utegnile za naše kraje najvažnejše biti z ozirom na rodovitnost in na hasek, ki ga donajajo.

Odbor se je odločil za 12 jabolčnih in 10 hruševih plemen v širšem obsegu.

Ker je skušnja pokazala, da je dosedanji Štefanijin vrt za društvene namene premajhen, si je društvo priredilo se jeden vrt, ki meri okoli 1100 kvadratnih sežnjev.

Na predlog gosp. Fr. Lenčeka z Blance se okrajnemu sadjerejskemu vrtu v Sevnici dovoli od društva 30 gld. podpore, ki se je tudi izplačala.

Po odborovem sklepu se je društvo tudi obrnilo na vse okrajne zastope društvenega okroga s prošnjo in priporočilom, da naj se v vsakem okraju ustanove po jeden večji sadjerejski okrajni vrt, (Bezirksbaumschule), katero podvzeteje hoče društvo vsestransko podpirati po svoji moči. Društvo je na uložene prošnje po hvalevrednem prizadevanju odbornika g. M. Vošnjaka, državnega in deželne poslanca, dobilo lepo podporo od raznih stranij.

V letošnji spomladi je društvo razposlalo 10.000 divjakov jabolčnih in hruševih in za cepljenje teh potrebno število cepičev. Požlahtnjenih jabolčnih in hruševih drevesec se je razposlalo 14.000. Na novo smo zasadili 4000 divjakov in dosedaj se je požlahtnilo okoli 3000 divjakov. Jabolčnih in hruševih peček v prsti pomešanih se je posejalo, kakor hitro je sneg zginil in se je zemlja malo osušila, dva precejšnja zaboja.

Društvu je od začetka do sedaj pristopilo 426 udov: mej temi je 18 ustanovnikov, drugi so letniki: od zadnjega občnega zbora 17. decembra 1885 do sedaj je društvenino za tekoče leto odrajtalo 54 letnikov. Iz blagajnikovega poročila povzamemo, da je po odbitih velikih stroških za najem novega vrta, prekopavanje (rigolenje) itd. še v blagajnici 175 gld. 64 kr. gotovine. Pregledovalca računov se volita g. Fr. Kartin trgovec, in g. T. Grah učitelj.

Temu sledi govor o sadjereji in trtoreji gospoda J. Rupnika, nadučitelja v St. Lovrenci pod Prežinom. Jako poučljivo in zanimivo prednašanje, katero je pojasnjeval s šibicami in trtami, v ta namen seboj prinešenimi je prizrezovaje in odrezovaje, obsegalo je tele glavne točke: 1. Kako je v drevesnici drevesa odgojevati? 2. Okrajšanje srčne ali glavne koreninice in debla. 3. Cepljenje s priklado, z okom, s spečim in živim okom. 4. Pomlajenje starih dreves. 5. Precepljenje dreves. 6. Kako se onemogla in zanemarijena drevesa zopet okrepečajo.

O trtoreji je g. govornik obravnaval te-le točke: 1. Vzrejanje trsa na gredi. 2. Cepljenje spomladi. 3. Cepljenje na zeleno mladiko z zelenim cepičem — od 15. maja do 15. junija.

Ta jako praktično zastavljen govor je zanimal gospoda kakor kmeta. Na razna stavljena vprašanja je g. Rupnik prav prijazno in podučljivo odgovarjal in pojasnjeval. — Hvala mu!

Zaradi prošlega časa so predlogi in posvetovanja radi prihodnje udeležbe pri razstavah se morali preložiti na prihodnjic.

Val. Jarc,
tajnik.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh žlečodnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepujočim uplivom. Cena škatelji 1 gld. Po poštne povzetji razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3(20-4)

Poslano.

Vsakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrbi za svoje telo. Največ boleznj izvira iz krvi, tedaj je dolžnost slednjega, na to obradati največ pozornost. Našim preiskavanjem in dolgoletnim skušnjam se je posrečilo izumiti taka sredstva, katere hitro in brez zlih nasledkov čistijo kri, krepé njen pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je že bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi kolajnami. Ozdravljamo z vspehom **boleznj, ki izvirajo iz spridene krvi (brez živga srebra), žalostne nasledke skrivnih navad, nadalje slabotno stanje, kožne boleznj, še tako zastarane rane, grinte, izpadanje las, trganje in revmatizem, vse ženske boleznj.** Trakuljo odstranimo po posebnej metodi, celo pri otrocih v malo urah. **Kilove** ozdravimo na racionalni način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kilove, sicer počasi ali gotovo. Prosimo pošiljati zaupna pisma z obširnim popisom boleznj s poštno znamko za odgovor. (709-24)

Privatna klinika „Freisal“ v Solnogradu (Avstrija).

Tujci:

24. maja.

Pri **Stenu:** Mentzel z Dunaja. — Košar iz Gorice. Skutetzky z Dunaja. — Raitharek iz Gradca. — Kronberger, Hollub, Hankel, Hegedus z Dunaja. — Piche, Weiss iz Trsta. — Richter z Dunaja.

Pri **Multéti:** Kunz, Knoll, Miksch z Dunaja. — Zeidler iz Trsta. — Peterka z Dunaja.

Umrlj so v Ljubljani:

23. maja: Marija Mlakar, podoboreca žena, 40 let, Kolezijske ulice št. 10, za jetiko. — Ferdo Dobruta, kolarjev sin, 12 dni, Rimska cesta št. 1, za božjastjo.

24. maja: Marija Kralj, mestna uboga, 83 let, Karlovska cesta št. 7, za marasmom — Rozalija Pahernik, usmiljena sestra, 24 let, Kravja dolina št. 11, za jetiko.

25. maja: Vincenc Beran, c. kr. vojaški oskrbovalni oficijal, 54 let, Emonska cesta št. 8, za jetiko.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Neb.	Mo-krina v mm.
24. maja.	7. zjutraj	737-26 mm.	17-8° C	sl. jvz.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	734-98 mm.	25-6° C	sl. jug.	jas.	
	9. zvečer	734-86 mm.	18-2° C	sl. jvz.	jas.	

Srednja temperatura 20-9°, za 5-4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 25. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta		85 gld.	25	kr.
Srebrna renta		85	45	
Zlata renta		117	35	
5% marcna renta		101	95	
Akcije narodne banke		878	—	
Kreditne akcije		284	60	
London		126	75	
Srebro		—	—	
Napol.		10	02 1/2	
C. kr. cekini		5	95	
Nemške marke		62	05	
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130	—	
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	172	—	
Ogrska zlata renta 4%		105	30	
Ogrska papirna renta 5%		95	—	
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		105	20	
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116	75	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi		125	80	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		119	50	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		98	70	
Kreditne srečke	100 gld.	176	—	
Rudolfove srečke	10	18	25	
Akcije anglo-avstr. banke	120	116	—	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v		206	25	

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Kurzgefasste Geschichte Krains

mit besonderer Rücksicht auf Cultur-Entwicklung.

Von
August Dimitz.

10 pbl. v 8°.

Cena mehko vezani knjigi je 80 kr., elegantno v slatem obrezku vezana stane 1 gld. 50 kr.

Čistini gospod pisatelj podaje nam v omenjeni knjigi pregledno in skupno, nič važnega prezrajajočo, objektivno podobo povestnice naše ožje domovine, koje bode vsak domoljub gotovo kot dobro došlo in s veseljem marljivo prebiral.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Velika partija 1 (788-146)

ostankov sukna

(po 3-4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštne povzetji, ostanek po gld. 3.75

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Edict

o poklicu zapuščinskih upnikov.

Od c. kr. mest. del. okraj. sodnije v Ljubljani se pozivljejo oni, kateri imajo kot upniki terjatve do zapuščine g. Lorenca Mazika, župnika v Črnučah, ki je 20. aprila 1886 umrl ter oporoko zapustil, da pri tej sodnji ali osobno svoje zahteve oglašé in izkažejo do 26. junija 1886 dopoldne ob 9. uri ali pa do tačas pismeno uložé svoje prošnje, sicer ne bi imeli do zapuščine, ako bi se z njo poplačale oglašene terjatve, nikakeršne daljnje zahteve, kakor jim že pristoji zastavno pravica.

C. kr. mest. del. okrajna sodnja,

v Ljubljani, dné 16. maja 1886.

Dr. Dolenc.

Pivnica za pivo in vino

v Krojaških ulicah št. 1.

Podpisani usoja se s tem p. n. občinstvu naznanjati, da bode od danes dalje vsak dan točil Kozlerjevo carsko pivo 1/2 litra po 10 kr. in izvrstna bizejska vina liter po 32 in 36 kr. s točno postrežbo.

Za mnogobrojni obisk prosi

z velespoštovanjem

Valentin Pogačnik.

(881)

Med v satovji

à Ko. 80 kr.

Garantiran pitanec

v škatljah po 5 Ko., Ko. po 60 kr., škatlja 80 kr., se pošilja po pošti proti predplačilu ali povzetji.

V škaflih na debelo ceneje.

OROSLAV DOLENEC,

svečar,

v Ljubljani, Gledališke ulice.

(84-16)

C. kr.
najviše priznanje.

Kopališče

GLEICHENBERG

na štajerskem. (244-4)

Jedno vozno uro od postaje Feldbach ogr.-zap. žel.

Začetek sesije 1. maja.

Alkalično-murijatične in železne-kisljne, inhalacije smrečevja in razpršene vrelčve slanice, (tudi kabine za posamičnike), pnevmatična izba s prostorom za devet oseb, veliki respiracijski aparat, šumeča ogljeno-kislja kopališča, jeklene, studenčne in kopeli smrekovih bocek, mrzla kopanja in hidro-patična zdravila, kozje mleko, gorko kravje mleko v posebno zato zgrajenej zdravilnici z mlekom. Podnebje: stanovitno in zmerno vlažno toplo. Višočina nad morjem: 300 metrov. Stanovanja, mineralne vode in vozovi naročajo se pri vodstvu Gleichenerških kopeli.

DUNAJSKA SPECIJALITETA!

„PURITAS“

mleko za pomlajenje las

OTTO FRANZ-a, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.

„PURITAS“ ni nikaka barva za lase, ampak mleku podobna tekočina, katero ima skoro čudovito lastnost, da bele lase pomlajuje, t. j. polagoma in sicer najdalje v štiri-najstih dneh jim dá zopet barvo, katero so poprej imeli.

„PURITAS“ nima v sebi nikakega barvila. Lasje se lahko izpirajo z vodo, kolikor se hoče, se lahko spi na belo preoblečenih vajšnicah in nobenega sledu barve se ne zapazi, ker

ne barva, ampak pomlajuje.

Raba

je najbolj priprosta na svetu. Ulje se mleka na roko, tako dolgo maže ž njim lase, da so vsi zadosti vlažni, in ponavlja se to slednji dan po jedenkrat. To je vse. Ko so lasje dobili prvotno barvo, kar se navadno zgodi čez deset ali dvanajst dni, potem je za njih daljše ohranjenje zadosti dvakratna raba mleka na teden in na ta način se tudi pomladé zalisci in brada, kakor tudi najdaljši in najbučnejši ženski lasje.

Steklenica „PURITAS“ velja 2 gld. (pri razpošiljanji 20 kr. za stroške) in se lahko naroči proti poštne povzetju.

OTTO FRANZ, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.

Zaloga v Ljubljani pri Ed. Mahr-u, parfumerji.

V Celovci prodaja: P. Birnbach, lekar „pri obelisku“; v Beljaku J. Detoni, coiffeur, poleg hotela „pri pošti“; v Mariboru W. König, lekar. (221-14)